

Stanovisko Akademie věd ČR k mediálním vyjádřením PhDr. Miroslavy Kopicové, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Akademie věd ČR oceňuje úsilí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR Miroslavy Kopicové o finanční stabilizaci rozpočtového výhledu AV ČR, tedy o nápravu loňského chybného rozhodnutí vládní Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). Tato stabilizace finančního stavu je zdůrazněna i v rozhovoru paní ministryně publikovaném dne 2. ledna 2010 v MF Dnes. Zmíněný rozhovor nicméně obsahuje několik tvrzení, na něž AV ČR považuje za potřebné reagovat. Řada otázek komentovaných paní ministryní v rozhovoru se v současné době řeší u kulatých stolů o budoucnosti české vědy iniciovaných premiérem Fischerem. Z tohoto důvodu se AV ČR ve svém stanovisku omezí pouze na tři nejspornější tvrzení paní ministryně.

AV ČR považuje za naprosto nepodložený výrok, že letos si AV ČR „nechala“ 300 milionů korun z prostředků státního rozpočtu, které byly určeny pracovištím AV ČR. Skutečnost je taková, že rozdělování institucionální podpory pracovištím AV ČR se řídí „pravidly pro uplatnění výsledků hodnocení výzkumných záměrů a výsledků pracovišť AV ČR v jejich financování“, která byla projednána a schválena Akademickým sněmem v roce 2001, potvrzena v roce 2004 a v uplynulém období se plně osvědčila. Podrobný rozpis rozpočtu AV ČR pro rok 2010 schválený Akademickým sněmem 15. prosince 2009 má k dispozici paní ministryně a další členové RVVI, kteří se tohoto zasedání zúčastnili. Na základě zmíněného rozpisu dostanou ústavy AV ČR nikoliv o 300 milionů Kč méně, než jim bylo podle ministryně Kopicové „určeno“, ale ve skutečnosti o 400 milionů Kč více, konkrétně celkem 3 787 milionů Kč. Částka, ze které vycházela paní ministryně, totiž nezahrnuje řadu položek, které ústavy obdržely ihned na začátku tohoto roku podle schváleného rozpisu nebo obdrží v průběhu roku podle platných pravidel.

Na několika místech rozhovoru se paní ministryně kriticky vyjadřuje o výkonnosti AV ČR vztahené k nákladům použitým na vytváření vědeckých výsledků. Z dostupných údajů Českého statistického úřadu pro rok 2008 však vyplývá, že Akademie věd je jako celek nejvýkonnější institucí v oblasti výzkumu a vývoje v ČR. Podle těchto údajů v oblasti výzkumu a vývoje pracovalo v ČR zhruba 30 tisíc výzkumných pracovníků (v přepočtu na plné úvazky). Z tohoto počtu bylo v AV ČR zaměstnáno přibližně 15 % výzkumníků, kteří přitom podle údajů RVVI vyprodukovali zhruba 38 % zhodnocených kvalitních výsledků ve výzkumu a vývoji. Z tohoto hlediska je tvrzení paní ministryně, že „vysoké školy dělají někdy s menším objemem více práce ve výzkumu“, zcela nepodložené.

Paní ministryně se očividně mýlí, když tvrdí, že se AV ČR nehodlá uskrovnit a že zatím neslyšela o tom, v čem Akademie věd uspoří. Ve zmíněném materiálu k rozpisu rozpočtu pro rok 2010 projednaném Akademickým sněmem, jehož jednání dne 15. prosince 2009 se jako členka zúčastnila, je výslovně uvedeno, k jakým úsporám proti roku 2009 musí AV ČR přistoupit, aby se vyrovnala s 10 % poklesem rozpočtu.

Text rozhovoru v MF Dnes s paní ministryní obsahuje i celou řadu dalších nepřesných tvrzení. AV ČR je ale nehodlá řešit formou mediální konfrontace, nýbrž bude i nadále usilovat o seriózní dialog v rámci kulatých stolů o budoucnosti české vědy. AV ČR opětovně zdůrazňuje, že má dlouhodobý zájem spolupracovat se všemi partnery v oblasti vědy a výzkumu, zejména s vysokými školami, se všemi subjekty usilujícími o aplikaci poznatků vědy a výzkumu do praxe, a v neposlední řadě také s politickou sférou v ČR odpovědnou za oblast výzkumu, vývoje a inovací.

V Praze dne 6. ledna 2010
předsednictvo Akademické rady AV ČR